

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621201047
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2023:1621201047.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A. B. C. D. E. F. G. , F. H., nar. XX.XX.XXXX, I., nar. XX.XX.XXXX a J., nar. XX.XX.XXXX, deti štátna príslušnosť Slovenská republika, deti zverené v pestúnskej starostlivosti F. A., nar. XX.XX.XXXX a H. A., nar. XX.XX.XXXX, obaja štátna príslušnosť Slovenská republika, obaja bytom K., L. M. XXXX, deti rodičov H. A., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX a E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., D. C. X-X/X/XX, N. N., v konaní o návrhu pestúnov zastúpených advokátkou Mgr. Gordanou Dlhou, advokátska kancelária so sídlom Pezinok, Bystrická ul. č. 30, na ustanovenie opatrovníka maloletým deťom, takto

rozhodol:

Súd u s t a n o v u j e H. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., P. XX/XX, za opatrovníka pre maloleté deti : F. H. A., N. A., nar. XX.XX.XXXX, I. A., N. A., nar. XX.XX.XXXX a J. A., N. A., nar. XX.XX.XXXX, na vykonanie právneho úkonu – podpísanie Kúpnej zmluvy uzavretej medzi maloletými deťmi ako predávajúcimi a H. Q. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R., S. XXXX/XX, ako kupujúcou, vo veci prevodu vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom na nehnuteľnostiach parcely registra „ C “ , parc. číslo XXX/X – zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 278 m², parc. číslo XXX/XX – záhrada vo výmere XXX m², spolu s rodinným domom, súpisné číslo XX, postavených na pozemku parc. č. XXX/X, nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Malacky, katastrálnym odborom pre Okres H., Obec a katastrálne územie K..

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.04.2021 sa pestúni domáhali ustanovenia opatrovníka maloletým deťom na uzatvorenie kúpnej zmluvy, nakoľko oni ako pestúni môžu zastupovať maloleté deti len v bežných záležitostiach. Na odôvodnenie svojho návrhu uviedli, že maloleté deti sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti parcely registra „ C “ , parc. číslo XXX/X – zastavaná plocha a nádvorie vo výmere XXX m², parc. číslo XXX/XX – záhrada vo výmere XXX m², spolu s rodinným domom, súp. číslo XX, postavených na pozemku parc. č. XXX/X, ktoré sú zapísané na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Malacky, katastrálnym odborom pre Okres H., Obec a katastrálne územie K., každá v podiele 1/6 k celku, ktoré nadobudli v dedičskom konaní po nebohej matke. V predmetnej nehnuteľnosti maloleté deti bývali spolu s nebohovou matkou, po matkinej tragickej smrti sa maloleté deti presťahovali k navrhovateľom, ktorým boli rozsudkom tunajšieho súdu číslo konania 9P/159/2015 zo dňa 18.01.2018, zverené do pestúnskej starostlivosti. Po odsťahovaní detí zostali rodinný dom a záhrada neužívané, dom predstavuje pre maloleté deti traumu, pripomína im tragédiu (smrť matky), ktorá sa tam udiala. Maloleté deti nemajú finančné prostriedky na ich prevádzku a údržbu, nehnuteľnosť chátra a stráca na hodnote, preto je vhodné nehnuteľnosť predať a peniaze z jej predaja ponechať na účtoch v banke do dosiahnutia plnoletosti maloletých detí. O nehnuteľnosť prejavila záujem H. Q. K., za dohodnutú kúpnu cenu 140.000,- Eur. Ostatnými podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností sú starí rodičia maloletých

detí (v podiele 1), ktorí tiež predávajú svoj podiel Mgr. Q. K.. Otec maloletých detí je vo výkone trestu odňatia slobody za usmrtenie matky maloletých detí, preto nie je možné predpokladať, že by konal v záujme maloletých detí.

K návrhu priložili výpis z LV č. XXX, vedený Okresným úradom Malacky, katastrálnym odborom, pre Katastrálne územie K., obec K., okres H., rozsudok tunajšieho súdu číslo konania 9P/159/2015-204 zo dňa 18.01.2018 a kúpnu zmluvu zo dňa 26.03.2021

2. V podaní zo dňa 23.02.2022 navrhnutý opatrovník udelil súhlas so svojim ustanovením za opatrovníka maloletým deťom.

3. Navrhovatelia na pojednávaní dňa 13.09.2022 zotrvali na svojom návrhu, aby súd ustanovil maloletým deťom opatrovníka na vykonanie právneho úkonu podpísaním kúpnej zmluvy, predmetom ktorej bude prevod vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom na nehnuteľnostiach parcely registra „C“, parcelné číslo XXX/X – zastavaná plocha a nádvorie vo výmere XXX m², parcelné číslo XXX/XX – záhrada vo výmere XXX m², rodinný dom súpisné číslo XX postavený na pozemku parcelné číslo XXX/X, všetky nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX vedeným Okresným úradom Malacky, katastrálnym odborom, pre Katastrálne územie K., obec K., okres H.. Uvedli, že maloleté deti majú na nehnuteľnosti spoluvlastnícky podiel, každé vo veľkosti 1/6 k celku. Ďalšími spoluvlastníkmi sú starí rodičia, na základe rozhodnutia tunajšieho súdu o vrátení daru od otca maloletých detí. Uvedené nehnuteľnosti sú neobývané od smrti matky maloletých detí. Uvedli, že maloleté deti bývajú u pestúnov a nemajú záujem nehnuteľnosť využívať aj vzhľadom na negatívnu citovú väzbu k nej. Navrhovatelia za opatrovníka navrhli ustanoviť strýka maloletých detí – brata ich zomrelej matky detí, ktorý nemá spoluvlastnícky vzťah k danej nehnuteľnosti. Zároveň poukázali na to, že maloleté deti v súčasnosti nemajú ani finančné prostriedky na udržiavanie danej nehnuteľnosti, platenie poplatkov za energie, daní, tieto v súčasnosti hradia starí rodičia, ktorí sú dôchodcovia, čo je pre nich zaťažujúce. Starí rodičia v nehnuteľnosti nebývajú, majú tam len trvalý pobyt, ako aj navrhnutý opatrovník. Jedná sa totiž o nehnuteľnosť, ktorú vybudovali starí rodičia a títo ju následne darovali rodičom maloletých detí.

4. Zástupca kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 13.09.2022 súhlasil s tým, aby súd maloletým deťom ustanovil navrhnutého opatrovníka. Uvedol, že predaj nehnuteľností je v záujme maloletých detí. Poukázal zároveň na svoju správu o výkone pestúnskej starostlivosti zo dňa 12.09.2022, ktorú predložil do konania číslo konania 9P/159/2015.

5. V prílohe podania súdu doručeného dňa 30.05.2023 právna zástupkyňa navrhovateľov doručila súdu návrh navrhovateľov na schválenie právneho úkonu, ktorý vykonal v mene maloletých detí ich opatrovník – H. O., nar. XX.XX.XXXX, spočívajúceho v uzatvorení kúpnej zmluvy na predaj nehnuteľností - parcely registra „C“, parcelné číslo XXX/X – zastavaná plocha a nádvorie vo výmere XXX m², parcelné číslo XXX/XX – záhrada vo výmere XXX m², rodinný dom súpisné číslo XX, postavený na pozemku parcelné číslo XXX/X, všetky nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX, vedeným Okresným úradom Malacky, katastrálnym odborom, pre Katastrálne územie K., obec K., okres H., ktorej spoluvlastníkmi sú maloleté deti, každé v podiele 1/6. Zároveň sa návrhom domáhala, aby súd prikázal vložiť kúpnu cenu na bankové účty maloletých detí, každej v sume 23.500,- Eur s tým, že nakladanie s týmito finančnými prostriedkami bude podmienené písomným súhlasom súdu. K návrhu priložila návrh kúpnej zmluvy o predaji predmetných nehnuteľností, výpis z LV č. XXX vedeného Okresným úradom Malacky, katastrálnym odborom, pre Katastrálne územie K., obec K., okres Malacky a rozsudky tunajšieho súdu číslo konania 9P/159/2015-204 zo dňa 18.01.2018 a číslo konania 6C/1594/2015-322 zo dňa 03.10.2019.

6. Uznesením číslo konania 8P/42/2021 – 209 zo dňa 06.10.2023 súd vylúčil konanie o návrhu pestúnov na schválenie právneho úkonu maloletých detí na samostatné konanie, toto sa začalo viesť pod spisovou značkou 8P/158/2023.

7. Navrhovatelia sa na pojednávanie dňa 23.11.2023 nedostavili, dostavila sa ich právna zástupkyňa, ktorá neúčast' navrhovateľov ospravedlnila a navrhla pojednávať v ich neprítomnosti.

8. Otec maloletých detí sa na pojednávanie nariadené na deň 23.11.2023 nedostavil napriek tomu, že doručenie predvolania má vykázané dňom 12.10.2023. Svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadaval. Preto súd v zmysle ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku s poukazom na ustanovenie § 31 Civilného mimosporového poriadku vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

9. Právna zástupkyňa navrhovateľov na pojednávaní dňa 23.11.2023 zotrvala na svojom návrhu na ustanovenie opatrovníka maloletým deťom. Odkázala na svoje skoršie vyjadrenia a súhlas navrhovaného opatrovníka s ustanovením za opatrovníka. Poukázala na SMS správu od otca, z ktorej

je zrejmé, že otec má vedomosť o termíne pojednávania a v ktorej uviedol, že tohto sa nebude môcť zúčastniť.

10. Zástupca kolízneho opatrovníka maloletých detí taktiež poukázal na svoje skoršie vyjadrenia a navrhol ustanoviť maloletým deťom navrhovaného opatrovníka. Uviedol, že otec od posledného kontaktu deti nekontaktoval, neinformoval sa o nich.

11. Súd vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov konania, oboznámil sa s návrhom, priloženými dôkazmi, obsahom súdneho registra, ako aj obsahom ostatného spisového materiálu a zistil, že tunajší súd rozsudkom číslo konania 9P/159/2015-204 zo dňa 18.01.2018, právoplatným dňa 10.05.2018 zveril maloleté deti do starostlivosti pestúnov – navrhovateľov s tým, že pestúni sú povinní zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti a vychovávať ich, zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok v bežných veciach. Zároveň otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu každého z maloletých detí výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté, nezaopatrované dieťa. Dôvodom vydania predmetného rozhodnutia bolo, že matka maloletých dňa XX.XX.XXXX zomrela a otec sa v tom čase nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody v Rakúsku z dôvodu zabitia matky maloletých detí. Maloleté deti sú spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti – každá v podiele 1/6, tieto nadobudli v dedičskom konaní po nebohej matke, vedenom na tunajšom súde pod spisovú značku 12D/739/2015. Spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti vo veľkosti 1 vlastní starí rodičia maloletých detí – S. O. a F. O., obaja bytom K., P. XX/XX, a to na základe rozsudku tunajšieho súdu číslo konania 6C/1594/2015-322 zo dňa 03.10.2019, ktorým súd v konaní o vrátenie daru určil, že starí rodičia sú spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností v spoluvlastníckom podiele oboch v 1 vo vzťahu k celku. Starí rodičia, ani maloleté deti nehnuteľnosť neužívajú, vzhľadom na prežitú traumu, ktorá sa k nehnuteľnosti viaže (násilná smrť matky maloletých detí, ku ktorej došlo v rodinnom dome) nie je predpoklad, že by ju v budúcnosti užívať začali. Maloleté deti bývajú u navrhovateľov – pestúnov, starí rodičia majú v nehnuteľnosti – rodinnom dome síce nahlásený trvalý pobyt (nehnuteľnosť im do roku 2014 patrila, následne ju darovali rodičom maloletých detí), avšak nebývajú tam. Nehnuteľnosti sú dlhodobo neužívané, chátrajú, poplatky s nimi spojené hradia aj za maloleté deti starí rodičia, ktorí sú starobní dôchodcovia. Maloleté deti nemajú dostatočné finančné prostriedky na hradenie poplatkov a daní týkajúcich sa nehnuteľností, či ich údržbu a prípadné opravy. Zároveň bolo preukázané, že otec sa už nenachádza vo výkone trestu odňatia slobody za zabitie matky, žije vo Viedni, maloleté deti nenavštevuje, kontaktuje len občas, o ich majetok sa nezaujíma, neplní si ani svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom (dlh na vyživovacej povinnosti bol napokon vymáhaný prostredníctvom Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí v Bratislave). O nehnuteľnosti prejavila záujem H. Q. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R., S. XXXX/XX ako kupujúca. H. O., strýko maloletých spíňa predpoklady na opatrovníka - vyslovil svoj súhlas s jeho ustanovením za opatrovníka, pričom vzhľadom na príbuzenský vzťah k maloletým deťom je predpoklad, že bude konať v ich záujme.

12. Podľa § 27 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto je zákonným zástupcom maloletého dieťaťa, upravuje zákon o rodine.

13. Podľa § 28 Občianskeho zákonníka, ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

14. Podľa § 30 Občianskeho zákonníka, ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

15. Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

16. Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

17. Podľa § 31 ods. 3 Zákona o rodine, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

18. Podľa § 31 ods. 4 Zákona o rodine na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

19. Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine, opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine, súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

21. Vzhľadom na návrh navrhovateľov, priložené dôkazy, vykonané dokazovanie, je zrejmé, že maloleté deti nehnuteľnosti od smrti matky (07.10.2015) neužívajú a vzhľadom na negatívny vzťah k nim je aj nepravdepodobné, že by ich v budúcnosti užívať začali. Maloleté deti bývajú u navrhovateľov – pestúnov, ktorí zabezpečujú starostlivosť o ne. Nie je teda v záujme maloletých detí, aby sa z ich finančných prostriedkov platili poplatky a dane spojené s nehnuteľnosťami, ktoré neužívajú a ani nikdy užívať nebudú a takto sa ich majetok neúčelne zmenšoval. Napokon maloleté deti ani nedisponujú finančnými prostriedkami vo výške dostatočnej na úhradu nákladov spojených s nehnuteľnosťami (poplatky, dane), nákladov na údržbu, či opravu nehnuteľností, v dôsledku čoho dom chátra a jeho hodnota sa znižuje. Takýto majetok je maloletým deťom len na príťaž, neplynie z neho pre maloleté deti žiaden osoh. Zároveň je potrebné uviesť, že starí rodičia rovnako majú v úmysle v rámci tej istej kúpnej zmluvy previesť svoj spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach na kupujúcu H. Q. K., v dôsledku čoho maloleté deti stratia akýkoľvek vzťah k nehnuteľnostiam.

22. Maloleté deti boli zverené do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov, ktorí sú oprávnení zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok len v bežných veciach, nie sú teda oprávnení uzavrieť v mene maloletých detí predmetnú kúpnu zmluvu. Otec ako zákonný zástupca maloletých detí sa aj po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody naďalej zdržiava v Rakúsku, o maloleté deti, ani o ich majetok sa nezaujíma, deti nenavštevuje, kontaktuje ich len zriedka. Otec sa nezaujímal ani o toto súdne konanie, hoci o ňom nepochybne vedel - otcovi bol prostredníctvom príslušných rakúskych inštitúcií doručený návrh na začatie konania, výzva na vyjadrenie sa k návrhu, ako aj ostatné písomnosti a predvolania na všetky pojednávania vo veci, pričom otec sa k návrhu nevyjadril, pojednávania sa nezúčastňoval. Súd dožiadaním (žiadosť o vykonanie dôkazu v zmysle nariadenia EP a Rady EÚ č. 2020/1783) zo dňa 15.12.2022 žiadal príslušný rakúsky súd o vykonanie výsluchu otca, aj tento však otec zmaril – príslušný rakúsky súd otca predvolal na výsluch predvolaniami zo dňa 20.12.2022 a 13.01.2023, otec na obe doručené predvolania nereagoval. Otca za účelom výsluchu na jeho adrese pobytu navštívil sudca príslušného rakúskeho súdu v dňoch 02.08.2023 a 08.08.2023, na adrese (na ktorej otec prebral všetky súdom doručované zásielky, a teda sa tam nepochybne zdržiaval) nikto neotváral. Je potrebné uviesť aj, že príslušný rakúsky súd v rámci predvolania zo dňa 13.01.2023 upovedomil otca o tom, že ide o výsluch v rámci konania o ustanovení opatrovníka maloletým deťom, a zároveň ho upozornil, že v prípade, ak sa na výsluch nedostaví, súd bude mať za to, že voči ustanoveniu opatrovníka nemá námietky, pričom na predvolanie, ktoré otec prevzal, nereagoval. Súd tak využil všetky dostupné možnosti k tomu, aby zabezpečil účasť otca na tomto konaní, tento však o konanie neprejavil žiaden záujem, všetky súdne výzvy a predvolania ignoroval, s tunajším, ani s dožiadaným rakúskym súdom nekomunikoval.

23. Vychádzajúc z uvedených skutočností, s poukazom na citované zákonné ustanovenia, súd návrhu vyhovel a s prihliadnutím na súhlas navrhovateľov – pestúnov a kolízneho (procesného) opatrovníka maloletých detí, zastupujúcich ich v tomto konaní, ustanovil maloletým deťom na vykonanie právneho úkonu – podpísanie kúpnej zmluvy uzavretej medzi maloletými deťmi ako predávajúcimi a Mgr. Q. K. ako kupujúcou, ktorej predmetom budú ich spoluvlastnícke podiely na daných nehnuteľnostiach za (osobitného) kolízneho opatrovníka H. O., nar. XX.XX.XXXX, ktorý s ustanovením za opatrovníka súhlasil.

24. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CMP poriadku.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

V Malackách, dňa 23.11.2023

JUDr. Andrea K r a l o v i č o v á
s u d k y ň a
Za správnosť vyhotovenia:
Eva H o m o l o v á